

VALSTYBINĖ LIGONIŲ KASA PRIE SVEIKATOS APSAUGOS MINISTERIJOS

Tautvydui Levinskui
tautvydas@ltv.lt
levinskas@gmail.com

2017-07-03 Nr. 4K-5102
2017-06-08 el. laiškas
I 2017-06-29 Nr. el. laiškas

DĖL INFORMACIJOS PATEIKIMO

Atsakydami į Jūsų 2017 m. birželio 8 d. elektroniniu paštu gautą paklausimą informuojame, kad vėžio prevencinės programos yra finansuojamos Privalomojo sveikatos draudimo fondo (toliau - PSDF) lėšomis, todėl ligonių kasoms rūpi, kad šios lėšos būtų panaudojamos laikantis teisės aktų reikalavimų. Prevencijos efektyvumas yra mokslškai įrodytas, apie tai galima rasti daug viešai internete skelbiamos informacijos.

Toliau pateikiame atsakymus į konkrečius Jūsų klausimus:

1. Informacijos apie vėžio susirgimų statistiką, šių ligų prevenciją, įvairiose šalyse vykdomas gyventojų patikras (*angl. screening*), mokslinius tyrimus, medikų ir mokslininkų rekomendacijas nuolat skelbia Pasaulio sveikatos organizacija (PSO) (www.who.org). Pavyzdžiui, PSO nuorodoje <http://www.euro.who.int/en/health-topics/noncommunicable-diseases/cancer/cancer> teigiama, kad „Daugeliu atveju vėžio galima išvengti, o ankstyvas diagnozavimas reikšmingai padidina išgydymo galimybę. Daug žinoma apie jį sukeliančias priežastis, tad galima būtų išvengti trečdaliai visų vėžinių susirgimų (...)“ „*Cancer is in many cases avoidable, and early detection increases the chance of cure substantially. Enough is already known about the causes to prevent at least one third of all cancers, and some of the most common types – including breast, colorectal and cervical cancer – can be cured if detected early.*“

Taip pat skelbiama, kokie veiksniai prisideda prie vėžinių susirgimų (netinkamas gyvenimo būdas, alkoholio ir tabako vartojimas ir kt.) ir pateikiamos PSO rekomendacijos (pavyzdžiui, gyventojų patikros dėl vėžio padeda nustatyti ikivėžinius susirgimus arba ankstyvos, lengviau pagydomos stadijos vėžinį susirgimą). Kaip žinia, Lietuvoje vykdomos PSDF lėšomis finansuojamos vėžio prevencijos programos yra įgyvendinamos ir pagal PSO rekomendacijas.

Tad labai svarbu žmones informuoti apie galimybes ir paskatinti juos nemokamai pasitikrinti dėl vėžio.

2. Informuojame, kad šiais metais pirmą kartą Lietuvoje vykdomas socialinis projektas „Kylame į kovą su vėžiu“. Šio projekto iniciatoriai – Pagalbos onkologiniams ligoniams asociacija (POLA) ir Valstybinė ligonių kasa prie Sveikatos apsaugos ministerijos, prie projekto neatlygintinai taip pat prisijungė Lietuvos telekomunikacijų bendrovės „Bitė Lietuva“, „Telia“ ir „Tele2“, žiniasklaidos priemonės Delfi, TV3 ir kt. Informuojame, kad kiekvienam Lietuvos gyventojui, besinaudojančiam mobiliųjų tinklų operatorių paslaugomis, operatorius siunčia trumpąją SMS žinutę,

kviečiančią kreiptis į šeimos gydytoją ir patikrinti dėl vėžio. Šio socialinio projekto tikslas – priminti Lietuvos gyventojams, kad galima nemokamai patikrinti dėl gimdos kaklelio, krūties, prostatos ir storosios žarnos vėžio, paskatinti jų šeimų narius ir artimuosius kreiptis į šeimos gydytoją dėl dalyvavimo vėžio prevencijos programose. Kartu su projekto partneriais siekiama, kad kuo daugiau žmonių sužinotų apie vėžio prevencines programas, kreiptųsi į šeimos gydytoją ir paragintų savo artimuosius pasinaudoti galimybe nemokamai patikrinti.

3. SMS žinučių siuntimo statistika yra mobiliųjų tinklų operatorių duomenys.

Atsakydami į Jūsų 2017 m. birželio 29 d. elektroniniu paštu gautą papildomą paklausimą ir jame suformuluotus du klausimus informuojame, kad Valstybinė ligonių kasa prie Sveikatos apsaugos ministerijos 2017 m. vasario 2 d. pasirašė bendradarbiavimo sutartį socialiniame projekte „Kylame į kovą su vėžiu“ Nr. 1SUT-49, kurios 8 punktas nustatė, kad sutarties partneriai – mobiliojo ryšio operatoriai, sutartyje nustatytais terminais įsipareigoja išplatinti savo abonentams SMS žinutes su iš anksto šalių suderintu tekstu. Siunčiamų žinučių tekstas buvo suderintas visų sutarties šalių, o pačias SMS žinutes siuntė mobiliojo ryšio operatoriai savo abonentams.

Dėkojame Jums už vertingas pastabas, į kurias bus atsižvelgta ateityje vykdant panašius projektus.

Direktoriaus pavaduotoja

Žadvilė Abeliene

I. Džiuzaitė, tel. (8 5) 2370 717, el. p. irena.dziuzaitė@vlk.lt

T. Ragauskas, tel. (8 5) 236 4145, el. p. tomas.ragauskas@vlk.lt